

Sygn. akt I C 2912/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2015 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Izabela Kosińska - Szota

Protokolant: Natalia Stokłosa

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2015 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa C. N.

przeciwko Towarzystwu (...) SA z siedzibą w W.

o zapłatę 6 000 zł i ustalenie

I.zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powoda C. N. kwotę 6 000 (sześć tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 7 sierpnia 2014 roku;

II.oddala powództwo o ustalenie;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2 017 (dwa tysiące siedemnaście) złotych tytułem kosztów procesu;

IV. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 220,64 zł (dwieście dwadzieścia złotych 64/100) tytułem brakujących kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Powód C. N. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 6 000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 sierpnia 2014 r. oraz o zasądzenie kosztów procesu w postaci uiszczonej opłaty od pozwu, poniesionych wydatków, kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Nadto, powód wniósł o ustalenie odpowiedzialności pozwanej na przyszłość za skutki wypadku z dnia (...)

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w dniu (...)miał miejsce wypadek komunikacyjny, w wyniku którego doznał obrażeń ciała w postaci skręcenia i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa, urazu głowy i urazu psychicznego. Powód podał, że doznał urazu karku i głowy, a dolegliwości te uniemożliwiają mu normalne funkcjonowanie, utrudniają wykonywanie podstawowych czynności życia codziennego, zażywanie leków przeciwbólowych osłabia jego kondycję psychofizyczną, zaś zły stan fizyczny negatywnie wpływa na jego psychikę. Powód wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła mu kwotę 1 200 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 174,92 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

Strona pozwana, w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew podała, że powództwo jest bezzasadne, bowiem powodowi zostało już przyznane zadośćuczynienie w wysokości 1 200 zł oraz zwrot kosztów leczenia w kwocie 174,92 zł. Zdaniem strony pozwanej powód nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność, że zdarzenie z dnia (...) w znaczny sposób wpłynęło na jego aktywność życiową lub zawodową. Strona pozwana podniosła, że lekarz orzecznik strony pozwanej stwierdził istnienie dużego prawdopodobieństwa, że przyczyną dolegliwości powoda są nieurazowe zmiany odcinka szyjnego kręgosłupa (badania RTG nie wykazały dolegliwości urazowych, na które powołuje się powód), zaś zalecane leczenie farmakologiczne i rehabilitacja przyniosły zamierzone efekty w postaci poprawy stanu zdrowia powoda. Odnosząc się do dolegliwości natury psychicznej wskazała również, że powód nie podjął w tym zakresie leczenia, natomiast reakcja, która wystąpiła jest zjawiskiem typowym, o przemijającym charakterze. W ocenie strony pozwanej przyznana powodowi suma kompensuje mu zatem doznaną krzywdę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu (...) miał miejsce wypadek komunikacyjny, w wyniku którego poszkodowany został powód C. N.. Strona pozwana uznała co do zasady swoją odpowiedzialność za skutki wypadku i wypłaciła powodowi kwotę 1 200 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 174,29 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

Okoliczność bezsporna

Następnego dnia po zdarzeniu, powód odczuwał bóle głowy, szумы w uszach, bóle nadgarstków oraz drętwienie rąk. W dniu 2 maja 2014 r. powód udał się do lekarza POZ, który skierował powoda do S. w P., gdzie stwierdzono skręcenie i naderwanie odcinka szyjnego kręgosłupa oraz powierzchniowy uraz powłok głowy. Ponadto udzielono powodowi porady lekarskiej i wykonano RTG czaszki i kręgosłupa szyjnego. Zalecono również kontrolę w poradni urazowo – ortopedycznej, noszenie kołnierza Schanza, zażywanie środków przeciwbólowych – Paracetamol oraz oszczędny tryb życia. W (...) sp. z o.o. w K. zalecono powodowi terapię farmakologiczną, skierowano na zabiegi fizjoterapeutyczne i wskazano konsultację neurologiczną w związku ze zgłaszanymi szumami w uszach. Lekarz ortopeda – traumatolog rozpoznał nadto u powoda uraz stłuczeniowy lewej obręczy barkowej, klatki piersiowej, podbrzusza i obu nadgarstków zalecając utrzymanie kołnierza ortopedycznego, rehabilitację oraz konsultację neurologiczną i psychologiczną. Konsultujący lekarz neurolog stwierdził natomiast stan po urazie głowy i kręgosłupa szyjnego i zlecił dalsze noszenie kołnierza Schanza oraz leczenie farmakologiczne i usprawniające. Powód odbył rehabilitację, która wpłynęła na poprawę zdrowia. W wyniku badania psychologicznego zdiagnozowano u powoda ostrą reakcję na stres przejawiającą się: stanem nadmiernego wzbudzenia układu autonomicznego (który przedkładała się na zaburzenia snu i obniżenie sprawności przetwarzania procesów poznawczych - m.in. spadek koncentracji uwagi, męczliwość psychofizyczną), powracającymi wspomnieniami związanymi z wypadkiem (co powodowało stres i sprzyjało utrzymywaniu się psychologicznych objawów), emocjonalnym zamrożeniem, wyciszeniem, trudnościami z odreagowaniem napięcia oraz obawami przed jazdą samochodem i kolejnym wypadkiem. Stan powoda nie wymagał jednak procesu psychoterapii.

Dowód:

- zeznania powoda - k. 66-67
- karta informacyjna leczenia szpitalnego – k. 7-8
- historia choroby pacjenta – k. 9-10, 17, 21
- skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne – k. 11
- zaświadczenie lekarskie z 5.05.2014 r. – k. 12-13
- konsultacja neurologiczna – k. 13-14

- karta zabiegowa – k. 22

Na skutek wypadku powód odczuwał bóle rąk, klatki piersiowej, miał też ograniczoną ruchomość, trudności z odwracaniem się i skręcaniem całego tułowia. Nie mógł wykonywać czynności życia codziennego takich jak koszenie trawy, rąbanie drewna czy noszenie węgla, przy tych czynnościach wyręczała go żona i syn. Do chwili obecnej występuje u powoda mrowienie rąk, kłopoty ze snem, szumy w głowie, zaś przy wysiłku pojawiają się bóle karku. Gdy pojawia się ból, zażywa on środki przeciwbólowe. Dręczą go również wspomnienia po wypadku i cierpi na lęk komunikacyjny. Przed wypadkiem powód często jeździł latem na rowerze, obecnie nie może tego robić. Powód przeżył dwa zawały serca, nie miał jednak problemów zdrowotnych związanych z kręgosłupem. Powód jest emerytem, wypadek nie wpłynął zatem na jego życie zawodowe.

Dowód:

- zeznania powoda - k. 66-67

Biegły sądowy z zakresu ortopedii - traumatologii stwierdził u powoda stan po skręceniu kręgosłupa odcinka szyjnego z uszkodzeniem aparatu więzadła torebkowego, wskazując, że w związku z wypadkiem komunikacyjnym z dnia (...)powód doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 4%, zaś rokowania co do powrotu do zdrowia są pomyślne. Do chwili obecnej wypadek komunikacyjny skutkuje u powoda bólami i zawrotami głowy, bólami kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem ruchomości czynnej i biernej (o niewielkim stopniu). Dolegliwości te nasilają się przy zmianach pogodowych, niewielkim wysiłku fizycznym, co zmusza powoda do przyjmowania leków przeciwbólowych i znacznie utrudnia powodowi wykonywanie czynności życia codziennego. Na czas trwania procesu leczenia i rekonwalescencji miały wpływ zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego, które są nierozzerwalnie związane z procesem starzenia oraz wykonywanej przez powoda pracy w zawodzie górnik. W ocenie biegłego, z powodu doznanego urazu mogą nasilić się dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego połączone ze wzmożonym napięciem mięśni karku ograniczające jego ruchomość. W przyszłości wskazana będzie kontynuacja leczenia usprawniającego, nie ma jednak potrzeby powołania biegłego z zakresu neurologii z uwagi na niestwierdzenie negatywnych neurologicznych skutków wypadku.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii – traumatologii M. J. – k. 74-77

W dniu 16 maja 2014 r. powód zgłosił szkodę do Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. wnosząc o przyznanie zadośćuczynienia z tytułu obrażeń ciała powstałych w wyniku wypadku z dnia (...) w wysokości 30 000 zł bądź 15 000 zł w przypadku braku możliwości zakończenia postępowania likwidacyjnego w terminie 30 dni. Pismem z dnia 11 lipca 2014 r. powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 30 000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 644,92 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia oraz kwoty 390,30 zł tytułem zwrotu kosztów przejazdu do placówek medycznych. Pismem z dnia 22 lipca 2014 r. strona pozwana poinformowała powoda o przyjęciu jego zawiadomienia o szkodzie, zaś decyzją z dnia 6 sierpnia 2014 r. przyznała powodowi odszkodowanie w kwocie 1 200 zł oraz zwrot kosztów leczenia w wysokości 174,92 zł. W dniu 13 sierpnia 2014 r. powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 29 200 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia i 390,30 zł tytułem zwrotu kosztów przejazdu do placówek medycznych. W odpowiedzi, strona pozwana zaproponowała powodowi wypłatę dodatkowej kwoty w wysokości 2 000 zł.

Dowód:

- zgłoszenie szkody – k. 23-27

- wezwanie do zapłaty – k. 28-32

- pismo strony pozwanej z 22.07.2014 r. – k. 33

- pismo strony pozwanej z 6.08.2014 r. – k. 34- 35

- wezwanie do zapłaty z 13.08.2014 r. – k. 36-38

- pismo strony pozwanej z 25.08.2014 r. – k. 39-41

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o zapłatę zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Zgodnie z przepisem art. 822 § 1 i 2 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia.

W przedmiotowej sprawie fakt zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego implikujący odpowiedzialność ubezpieczyciela jest poza sporem. Strona pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności za szkodę wywołaną zdarzeniem z dnia (...) co do zasady, lecz uznała, że wypłacone dotychczas powodowi zadośćuczynienie jest adekwatne do doznanej przez niego krzywdy.

W myśl przepisu art. 445 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zasadniczą przesłankę ustalenia zadośćuczynienia w odpowiedniej wysokości stanowi zatem stopień natężenia doznanej krzywdy, który - jak podkreśla się w orzecznictwie - powinien być ustalony przy uwzględnieniu takich czynników jak rodzaj, charakter, długotrwałość cierpień fizycznych oraz ujemnych następstw psychicznych, ich intensywność, nieodwracalność, w tym także stopień i trwałość doznanego kalectwa. (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2009 r., sygn. akt III CSK 62/09, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2007 r., sygn. akt V CSK 245/07, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 r., sygn. akt IV CSK 357/03, niepubl.) (tak w uzasadnieniu wyroku SN z dnia 19 stycznia 2012 r. IV CSK 221/11).

Celem zadośćuczynienia jest naprawienie szkody niemajątkowej – tzw. krzywdy. Krzywda to cierpienia fizyczne, takie jak ból i inne dolegliwości, cierpienia psychiczne, które stanowią ujemne uczucia przeżywania w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci zeszpecenia, wyłączenia z normalnego życia itp. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Obejmuje ono wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te które mogą nastąpić w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą doznaną krzywdę (G. Bieniek w: Komentarz do Kodeksu Cywilnego, Księga Trzecia – Zobowiązania, tom I, Wyd. Praw. Warszawa 1996, s.368).

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie przeprowadzonych w sprawie dowodów z karty informacyjnej leczenia szpitalnego, historii choroby pacjenta, skierowania na zabiegi fizjoterapeutyczne, zaświadczenia lekarskiego z 5 maja 2014 r., konsultacji neurologicznej, karty zabiegowej, zeznań powoda i opinii biegłego z ortopedii i traumatologii. Dowody te są ze sobą spójne, wynikają z nich te same okoliczności dowodzące doznanych przez powoda dolegliwości w wyniku wypadku z dnia (...) Wskazać należy, że opinia biegłego została sporządzona w sposób nie budzący żadnych zastrzeżeń ze strony Sądu co do wyprowadzonych z niej wniosków. Jest jednoznaczna, logiczna i profesjonalna. Również strony nie kwestionowały opinii biegłego, jak i pozostałych dowodów.

Mając na względzie cierpienia fizyczne powoda C. N. w postaci naderwania i skręcenia odcinka szyjnego kręgosłupa, powierzchniowego urazu głowy, uszczerbku na zdrowiu będącego uszczerbkiem długotrwałym wynoszącym 4 %, bólów głowy i zawrotów głowy, bólów kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej niewielkiego stopnia, ich nasilania się przy zmianach pogody, po niewielkim wysiłku fizycznym, przyjmowania przez niego

leków przeciwbólowych, utrudnienia czynności życia codziennego wynikających z odczuwanych dolegliwości, podjętej rehabilitacji uznać należy, że powód, by złagodzić doznane w wyniku zdarzenia z dnia 30 kwietnia 2014 r. urazy i ich następstwa winien otrzymać łączne zadośćuczynienie w kwocie 8 200 zł. Zdaniem Sądu kwota ta w żadnym wypadku nie jest zawyżona, lecz odpowiednia. Zdaniem Sądu, przyznane przez pozwaną zakład ubezpieczeń zadośćuczynienie w kwocie 1 200 zł jest rażąco niskie i nie uwzględnia wszystkich okoliczności związanych z krzywdą powoda. W ocenie Sądu, strona pozwana w sposób nieuprawniony deprecjonuje krzywdę powoda podnosząc, że obecnie utrzymujące się dolegliwości prowadzą do okresowych bólów głowy i kręgosłupa w odcinku szyjnym z nieznacznym ograniczeniem jego ruchomości. W sprawach o zadośćuczynienie Sąd rozstrzyga o cierpieniach fizycznych i fizycznych doznanych przez poszkodowanych od daty zdarzenia do tych, które będą występowały, nie tylko o tych występujących w trakcie postępowania sądowego. Powód wykazał swoimi zeznaniami, że jego życie po (...) zmieniło się w związku z odczuwanymi dolegliwościami fizycznymi i psychicznymi, co potwierdziła opinia biegłego sądowego. Biegły wskazał, że dolegliwości powoda w wyniku doznanego urazu są kłopotliwe, mimo że z pozoru uraz wyglądał niegroźnie. Strona pozwana traktuje doznane przez powoda skręcenie i naderwanie odcinka szyjnego kręgosłupa jako mające jedynie charakter statystyczny, co w ocenie Sądu jest zupełnie niezrozumiałe w kontekście odczuwanych przez powoda dolegliwości. Ponadto, twierdzenia strony pozwanej o przemijającym charakterze dolegliwości powoda wynikają z opinii biegłego, jednak trzeba mieć na względzie, że są to dolegliwości długotrwałe. Gdyby nie były przemijającymi niewątpliwie wysokość zadośćuczynienia byłaby zdecydowanie wyższa. Bez znaczenia są twierdzenia strony pozwanej, że powód był niezdolny do pracy mniej niż miesiąc, ponieważ powód jest emerytem. Niezależnie od tego, powód odczuwał bóle kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem jego ruchomości, zawroty głowy, bóle głowy. Sąd uwzględnił również podnoszone przez stronę pozwaną okoliczności co do występowania u powoda przed wypadkiem zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa, lecz w żadnym wypadku nie mogą one wpłynąć na obniżenie zadośćuczynienia. Biegły wskazał, że na czas trwania procesu leczenia i rekonwalescencji miały one wpływ, lecz zmiany zwyrodnieniowe są nierozdzielnie związane z procesem starzenia się. Z tych względów Sąd oddalił wnioski dowodowe strony pozwanej w pozostałym zakresie, ponieważ biegły uwzględnił w opinii występujące u powoda zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa. W ocenie Sądu, gdyby zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego u powoda nie występowały, zadośćuczynienie winno być wyższe. Dodatkowo wskazać należy, że biegły w sporządzonej opinii podał jednoznacznie, że z dużą ostrożnością określił 4-procentowy uszczerbek na zdrowiu, ale pamiętać należy, że uszczerbek ten biegły określał w związku ze skutkami wypadku i jak wynika z opinii, nie brał pod uwagę do oceny wysokości uszczerbku na zdrowiu, zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa, które nie są związane z wypadkiem z dnia (...)

Nie sposób uznać, że na wysokość zadośćuczynienia wpływa brak badań obrazowych poza badaniem RTG podnoszony przez stronę pozwaną, ponieważ powód sam nie mógł decydować, jakim badaniem ma się poddać, tylko lekarze prowadzący leczenie.

Mając powyższe okoliczności na względzie, skoro adekwatne do doznanej przez powoda zadośćuczynienie to 8 200 zł, a wypłacona dotąd przez pozwanego ubezpieczyciela kwota to 1 200 zł, Sąd zasądził kwotę 6 000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 sierpnia 2014 r. Skoro zgłoszenie szkody nastąpiło pismem z dnia 16 maja 2014 r., a wypłata zadośćuczynienia przez stronę pozwaną w postępowaniu likwidacyjnym 6 sierpnia 2014 r., to żądanie przez powoda odsetek ustawowych od 7 sierpnia 2014 r. nie jest przedwczesne i nie narusza przepisu art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 392). Zupełnie chybione jest stanowisko pozwanego ubezpieczyciela, że odsetki winny być zasądzone od daty prawomocności wyroku. Wskazać wypada, że wyrok rozstrzygający sprawę o zadośćuczynienie nie jest orzeczeniem konstytucyjnym, zakład ubezpieczeń winien spełnić świadczenie w terminach wskazanych w przepisie art. 14 powołanej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.

Powództwo o ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku na przyszłość, nie podlegało uwzględnieniu, ponieważ rozstrzygając niniejszą sprawę Sąd uwzględnił również dolegliwości, które powód będzie jeszcze odczuwał w przyszłości w sferze fizycznej, a o których wypowiedział się biegły. Krzywda obejmuje również swoim zakresem dolegliwości, które wystąpią z określonych skutków. Bacząc na konstrukcję przepisu art. 442¹ § 1 i 3 k.c. w razie ujawnienia się u powoda nowej krzywdy będzie miał możliwość wystąpienia z nowym powództwem

opartym na nowych okolicznościach pozostających w związku przyczynowym z wypadkiem z dnia (...) W obecnym stanie prawnym wynikającym z ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny (Dz. U. nr 80, poz. 538) przepis art.442¹ § 3 k.c. pozwala na stwierdzenie, że nie występuje ryzyko przedawnienia ewentualnych przyszłych roszczeń powoda. W ocenie Sądu, wyrok ustalający odpowiedzialność na przyszłość strony pozwanej w razie pojawienia się nowej krzywdy nie będzie stanowił istotnego dowodu dla wykazania związku przyczynowego między nową krzywdą a wypadkiem. Sama ewentualność powstania innych skutków zdarzenia nie powoduje istnienia interesu prawnego (art. 189 k.p.c.).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając je od strony pozwanej. Koszty powoda to opłata sądowa od pozwu 300 zł, 500 zł uiszczona zaliczka, 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa i 1 200 zł koszty zastępstwa procesowego.

O brakujących kosztach sądowych rozstrzygnięto na mocy art.113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, a stanowiły one brakujące wynagrodzenie biegłego w kwocie 220,64 zł wyłożone tymczasowo przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Kłodzku.